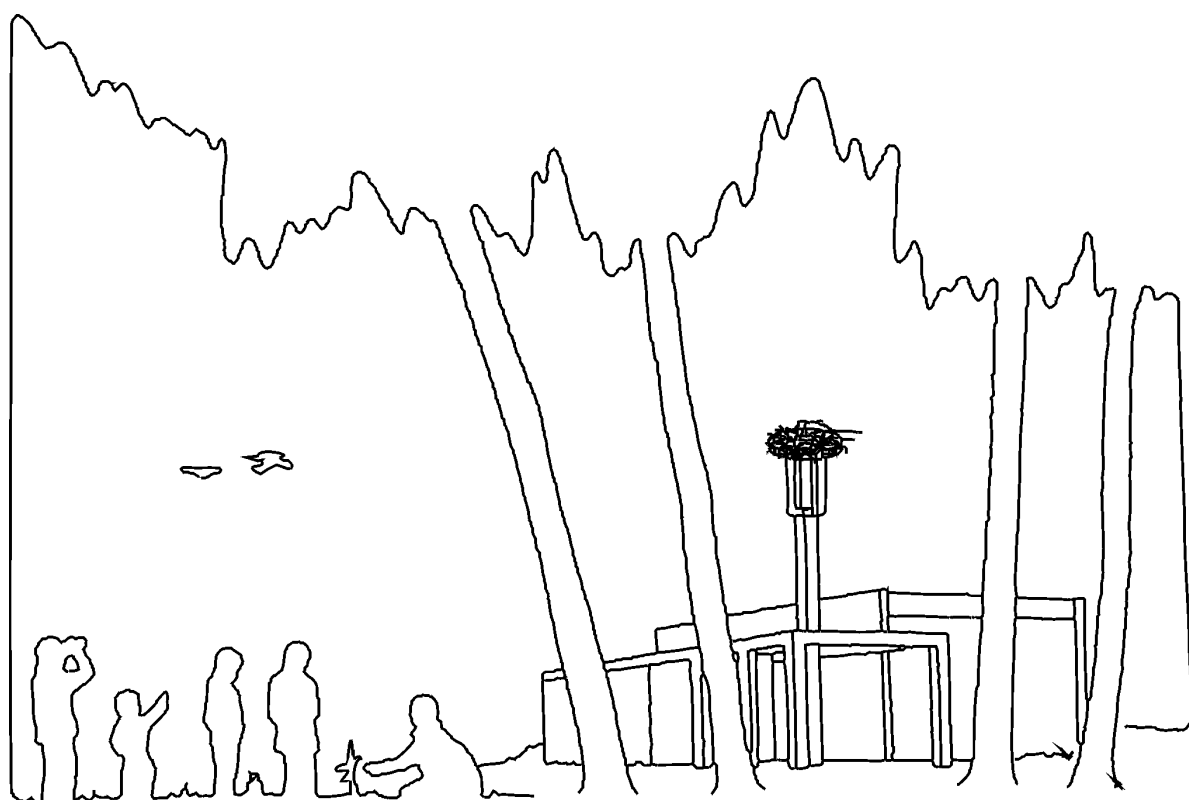

Jaarverslag 2023

IVN Veldhoven Eindhoven Vessem

ivn natuur
educatie

IVN instituut voor natuureducatie en duurzaamheid

IVN draagt bij aan een duurzame samenleving door mensen te betrekken bij natuur, milieu, landschap en leefomgeving

Inhoudsopgave	pagina
Samenvatting.....	4
Bestuur	6
Jeugd-IVN.....	7
Scholenwerk	8
Tentoonstelling	9
Kinderdoe	10
Kinderfeestjes	11
Publiek en Publiciteit	11
Cursussen en lezingen	13
Wandel- en fietsroutes.....	13
Landschap en Milieu.....	15
Vlindertuin.....	15
Kleine Landschapselementen.....	17
Gebiedsbeschrijvingen	18
Vogels	18
Planten	19
Water.....	21
Vleermuizen.....	22
Insecten	22
Documentatiecentrum	23
D'n Aard.....	23
Ledenactiviteiten.....	24
Projecten	24

Voorwoord

Voor u ligt de editie van 2023 van het door IVN Veldhoven Eindhoven Vessem uitgegeven jaaroverzicht. Deze uitgave geeft een globaal overzicht van de activiteiten van de afdeling Veldhoven Eindhoven Vessem. Het verslag geeft tevens een indruk van de vereniging en de daarbinnen actief zijnde werkgroepen.

Het jaaroverzicht wordt aangeboden aan instanties, verenigingen en personen die een band met IVN Veldhoven Eindhoven Vessem onderhouden of die anderszins een relatie met onze afdeling hebben. Tevens is het digitaal beschikbaar via onze website.

Het bestuur hoopt dat dit verslag voorziet in uw behoefte. Voor op- of aanmerkingen over de inhoud kunt u contact opnemen met het secretariaat van IVN Veldhoven Eindhoven Vessem. Ook als u graag andere rubrieken in het verslag ziet opgenomen, laat het ons dan even weten.

Bestuur

Voorzitter	Jos de Bruijn	Briljant 11	5629 HE	Eindhoven	0637323770
Secretaris	Lisette Broeken	Jan Palachstraat 5	5653 MC	Eindhoven	0623455723
Penningmeester	Cor v. Leeuwen	Kermisberg 4	5508 DW	Veldhoven	0639739572
Lid	Claudia Stoldt	Zandeiland 59	5658 AK	Eindhoven	0641917390
Lid	Etje Hendriks	van Aelstlaan 41	5503 BB	Veldhoven	0402300815
Lid	Tineke Lous	Roek 11	5508 KE	Veldhoven	0402544926

Coördinatie werkgroepen

Jeugd-IVN	Heine van Maar	040-2534269
	Etje Hendriks	040-2300815
Scholenwerk	Marian Kessler	040-2532079
Tentoonstelling	Etje Hendriks	040-2300815
Kinderdoe	Petra van Leeuwen	06-22175315
Kinderfeestjes	Etje Hendriks	040-2300815
Publiek en Publiciteit	Gerard Lijten	040-2540904
Wandel- en fietsroutes	Rien de Schipper	06-51579996
Cursussen	Jannie Landa	06-51403216
Landschap en Milieu	Jos de Bruijn (Eindhoven)	06-37323770
	Gerard Lijten (Veldhoven)	040-2540904
Vlindertuin	José van Lieshout	06-20897465
Kleine Landschapselementen	Cor van Leeuwen	06-39739572
Gebiedsbeschrijvingen	Jos de Bruijn	06-37323770
Duurzaamheid	Vacant	
Vogels	Heine van Maar	040-2534269
Planten	Eugenie Verstegen	040-8489475
Water	Tineke Lous	040-2544926
Vleermuizen	Gerard Lijten	040-2540904
Insecten	Wil Janssen	040-2550242
Documentatiecentrum	Harrie Kessler	040-2532079
D'n Aard	Gerard Lijten (a.i.)	040-2540904
Ledenactiviteiten	Vacant	

Adresgegevens

post/bezoek: D'n Aard, Ariespad 5, 5503 EZ Veldhoven
 telefoon: 040-2549279 (d'n Aard) / 06-23455723 (secretariaat)
 website: www.ivn.nl/vev
 email: secretariaat.ivnvev@gmail.com

Overige gegevens

Statutaire naam: IVN, Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid, afdeling Veldhoven Eindhoven Vessem

Kamer van Koophandel: 40237708

RSIN-nummer: 809594675

IBAN: NL33 INGB 0000 3920 82

Samenvatting

Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid IVN is een landelijke vereniging met ± 29.000 leden, die georganiseerd zijn in plaatselijke afdelingen. IVN Veldhoven Eindhoven Vessem is één van de 162 afdelingen met als werkgebied de gemeenten Veldhoven, Eindhoven en de voormalige gemeente Vessem (de kernen Vessem, Knegsel en Wintelre, welke inmiddels behoren tot de gemeente Eersel). De afdeling is in 2013 ontstaan na samenvoeging van de afdelingen Veldhoven-Vessem (opgericht in 1981) en Eindhoven (opgericht in 1966) en heeft 338 leden. Daarnaast zijn er 12 jeugdleden, 12 donateurs en 19 aangesloten scholen/BSO's.

Het doel is om door middel van educatieve activiteiten belangstelling te wekken voor natuur, milieu en duurzaamheid. Bovendien willen we de kennis bij het publiek hierover vergroten. Met diverse activiteiten zorgen wij voor bescherming en ontwikkeling van de natuur in ons werkgebied.

Om het vele werk beter te kunnen uitvoeren en voor te bereiden is er in de afdeling een aantal werkgroepen ingesteld, die elk op hun manier een bijdrage leveren aan de natuur- en milieueducatie. Sommige doen dat direct gericht op één van de doelgroepen: jeugd, publiek of overheid & organisaties, andere hebben een meer ondersteunende of interne functie.

Verenigingsgebouw "D'n Aard" met omliggende Jo van Dun vlindertuin

Hieronder een beknopt overzicht van de belangrijkste activiteiten uit 2023, gerangschikt naar doelgroep. Op de volgende pagina's vindt u, per werkgroep, een uitgebreidere beschrijving.

Jeugd

- Twee-wekelijks met een eigen groep van 12 jeugdleden de natuur in.
- Ondersteuning van 19 basisscholen/BSO's met natuurprojecten "in het veld"
- Natuur-georiënteerde kinderfeestjes in bezoekerscentrum Toterfout voor 51 kinderen en 12 ouders
- Vier "hele dagen natuur" in het Heempark

Publiek

- Uiteindelijk zijn in totaal 52 wandel- en fietsexcursies doorgedaan met ruim 1200 deelnemers
- Er werd 1 (regionale) cursus gestart met 34 deelnemers en 2 lezingen verzorgd met 62 toehoorders
- Onderhoud en beschrijving van wandel/fietsroutes in Veldhoven, Eindhoven en Eersel

Overheid & organisaties

- Onderhoud van kleine landschapselementen voor Natuurmonumenten, Brabants Landschap en de gemeente Veldhoven.
- Organisatie van de Natuurwerkdag in de Dommelbeemden
- Organisatie van natuuractie(f)dagen voor groepen in Veldhoven, met deelname van scholen, werknemers van ASML, Philips en IVN, in totaal ruim 132 vrijwilligers
- Betrokkenheid in de plannen op het gebied van ecologie en ruimtelijke ordening van de gemeenten Veldhoven, Eindhoven en Eersel
- Deelname aan het provinciaal netwerk vleermuizen en steenmarters en tevens meldpunt voor de gemeente Veldhoven
- Participatie in de Lokaal Toeristische Adviesraad Veldhoven
- Samenwerking met Vogelwerkgroep de Kempen en KNNV afdeling Eindhoven, o.a. via het bieden van huisvesting
- Regelmatige contacten met diverse organisaties zoals Waterschap De Dommel, Erfgoedhuis Veldhoven, Brabant Water, Brabantse Milieu Federatie, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, Brabants Landschap, SOVON, RAVON, FLORON, Bosgroep Zuid, Bibliotheek Veldhoven, Visit Brabant, Trefpunt Groen Eindhoven, Agrarische Natuur Vereniging Kempenland, enz.

Natuurbescherming

- Broedvogelinventarisatie van de Herbertusbossen in Heeze t.b.v. Brabants Landschap
- Amfibieën-, vissen- en waterplanteninventarisatie van diverse poelen en beken in de omgeving
- Inventarisatie van planten in diverse natuurgebieden
- Controle van vleermuizenkasten in Veldhoven
- Insecteninventarisatie in de IVN-vlindertuin

Urenverantwoording

IVN Veldhoven Eindhoven Vessem zet zich in voor een duurzame samenleving door mensen te betrekken bij (lokale) natuur, landschap, milieu en leefomgeving. Al dat werk wordt

uitgevoerd door een groep van ruim 90 vrijwilligers, die hier jaarlijks vele uren in investeert, zoals te zien is in onderstaande tabel van de besteedde uren in 2023.

Werkgroep	Aantal uren	Werkgroep	Aantal uren
Bestuur	210		
Jeugd-IVN	97	Cursussen	125
Scholenwerk	75	Publiek en Publiciteit	685
Tentoonstellingen	0	Landschap en Milieu	30
Gebiedsbeschrijvingen	0	Kleine Landschapselementen	999
Kinderdoe	120	Wandel- en fietsroutes	330
Kinderfeestjes	24	Water	506
Vlindertuin	1338	Vleermuizen	10
Planten	426	Ledenactiviteiten	45
Vogels	1700	Documentatiecentrum	25
Insecten	30	D'n Aard	95
Duurzaamheid	0	Projecten	125
Subtotaal	4020	Subtotaal	2975
		Totaal	6995

Bestuur

IVN VEV is in 2013 ontstaan via het samengaan van IVN Veldhoven-Vessem en IVN Eindhoven. Om het 10-jarig jubileum te vieren werd op 7 oktober een leuke dag georganiseerd, buiten in Park Meerland, centraal in ons werkgebied. Het weer werkte gelukkig goed mee, de hele dag droog en zonnig. Het ochtendprogramma stond in het teken van bodemdiertjes zoeken en op naam brengen. Dit programma paste naadloos bij de landelijke bodemdierendagen. Na de gezamenlijke lunch wachtten nog twee activiteiten: inventariseren van zoveel mogelijk planten op een afgebakend terrein en een rondleiding door het park. Het was een dag om het park beter te leren kennen, maar vooral ook feestelijk te delen hoe leuk het is om met de natuur bezig te zijn, zowel voor oudgedienden als voor nieuwe IVN-leden.

Voorzitter Jos de Bruijn opent de jubileumviering

Tijdens de jaarvergadering van 2023 is besloten om D'n Aard verder te verduurzamen m.b.t. energiegebruik. Daartoe heeft het bestuur een mandaat gekregen voor een investering van € 17.500 voor de installatie van airco's t.b.v. het verwarmen van de vergaderruimtes en de hal. Daarnaast werd ingestemd met de uitbreiding van het bestaande aantal zonnepanelen

tot een bedrag van € 10.000. In juni werd begonnen met de uitvoering hiervan; in eerste instantie alleen de airco's. De eerste ervaringen hiermee zijn zeer positief.

IVN-VEV is één van de 162 afdelingen onder de landelijke Vereniging IVN. Deze heeft een hoofdzetel in Amsterdam met een organisatie van ca. 150 beroepskrachten. Het hoogste orgaan is de Landelijke Raad met 22 vertegenwoordigers namens de regio's. Gerard is lid van de LR sinds 2020 vanuit regio De Kempen, waarin 5 afdelingen samenwerken. Afstemming en besluitvorming vindt plaats tijdens 4 regionale en 4 landelijke bijeenkomsten elk jaar.

Jos de Bruijn (voorzitter), Cor van Leeuwen (penningmeester), Gerard Lijten (secretaris), Claudia Stoldt, Etje Hendriks en Tineke Lous

Jeugd-IVN

Door de coronaperiode in 2020 en 2021 heeft het jeugd-IVN een tijd lang stilgelegen. Na de opstart bleek dat we veel kinderen hadden verloren. Dit hebben we in 2022 en 2023 niet meer in kunnen halen. In de eerste helft van 2023 kwamen 10 kinderen naar de meeste activiteiten, in de tweede helft vanaf september nog maar 8.

Het is een afwisselende groep, met uitbundige, maar ook heel rustige kinderen. Voor de laatste groep vormt het jeugd-IVN een leuke plek waar geen groepsdruk aanwezig is en ze zichzelf kunnen zijn.

Jeugdleden krijgen uitleg over bodemdieren

Wat hebben we zoal gedaan? Een greep uit de activiteiten. Waterdieren scheppen blijft spannend, wat komt er boven water? Welke stukje beek of sloot heeft de meeste dieren? Op de landelijke bodemdierendag zochten we rond den Aard naar kruipend spul en voerden dit in op de daarvoor beschikbare site. We haalden net als vorig jaar een hoge score. Het struinen in het Huisven viel gedeeltelijk in het water, maar dat was ook de bedoeling. Sommige kinderen nemen net iets te veel risico. Een ervaring voor ze om niet meer te vergeten. We zijn niet vaak binnen, maar wel een keer over vogels en het uitpluizen van uilenballen. Ook de zaterdagochtenden met paddenstoelen en diersporen verliepen leuk. De insectenochtend was ook heel druk bezocht. De kinderen waren enthousiast over de slotdag in juni bij Hidrodooe Herentals in België met een superleuk waterprogramma. Vrijwel alle activiteiten vinden plaats in de buitenlucht in Veldhoven en Eindhoven tussen 10 en 12 uur. Bij een avondactiviteit gaan we naar de vrijdagavond, bijvoorbeeld muizenvallen.

Bij sommige activiteiten kunnen niet-leden via Sjors Creatief (Veldhoven) of Kies-Je-Kunst (Eindhoven) inschrijven voor jeugd-IVN activiteiten. Hier maken 10 tot 15 kinderen per jaar gebruik van. Soms worden ze daarna lid van het jeugd IVN.

Heine van Maar en Etje Hendriks (coördinatoren), Lucy Géhéniau, Mia Tops, Mado Dalsem, Elly Fuchs en Joost Vullings

Scholenwerk

De scholenwerkgroep streeft ernaar, dat kinderen op basisscholen minimaal twee keer per jaar de natuur in gaan. Daartoe maakt/bewerkt de scholenwerkgroep tweemaal per jaar een project voor leerlingen van de groepen 1 t/m 4 en een project voor de leerlingen van groep 5 t/m 8 van alle basisscholen in Veldhoven, Eindhoven en Vessem/Knegsel/Wintelre. Deze projecten worden gepresenteerd op de bijeenkomsten voor leerkrachten, contactpersonen en andere geïnteresseerden van de scholen en organisaties in maart en september in d'n Aard.

Een aantal scholen werkt met projecten uit vorige jaren, die door de scholenwerkgroep zijn samengesteld. Er is een ruime keuze uit projecten over uiteenlopende flora- en fauna-onderwerpen.

Op onze website www.ivn.nl/vev is de volledige lijst met uitgebrachte projecten te vinden. De projecten kunnen gratis worden gedownload. Tevens attenderen we de scholen elk jaar op de bodemdierendagen rond 4 oktober (dierendag). In september, oktober en november is er voor de groepen 6 t/m 8 de mogelijkheid om mee te helpen met bosonderhoud bij de Vlasroot.

Als SWG gaan we verder met het zoeken naar de behoeften, die de scholen hebben wat betreft het natuuronderwijs en hoe we hen daarbij kunnen helpen.

In plaats van een bijeenkomst in maart, hebben we de scholen uitgenodigd voor een activiteit in park 'De Vogelzang'. De bedoeling was algemene vaardigheden aan te reiken om met een groep kinderen in de naastliggende natuur 'leuke dingen' te gaan doen. Helaas was voor deze activiteit geen belangstelling. Als voorjaarsproject hebben we het project 'Lieveheersbeestjes' aangeboden aan groep 1 t/m 4. Voor groep 5 t/m 8 was er de tentoonstelling over 'De Eik'.

Herfstwandeling met basisschoolleerlingen

In het najaar van 2023 hebben we de contactpersonen van de scholen weer uitgenodigd voor een bijeenkomst in d'n Aard. We hebben het project 'Alle bee(s)tjes helpen' toegelicht. Het is een aanvulling op het informatiepakket, dat scholen die mee willen doen, ontvangen als ze zich aanmelden op www.bodemierendagen. Hierbij hoort ook een door de

scholenwerkgroep gemaakte powerpointpresentatie 'Bodemdiertjes'. Het project is geschikt voor alle groepen van de basisschool.

Er kwamen wel aanvragen van scholen om begeleiding bij een groepsactiviteit.

Een buitenactiviteit, aangevraagd door een docent van het Stedelijk College in Eindhoven, kon niet doorgaan wegens gebrek aan begeleiding vanuit de school.

De prins Willem Alexanderschool wilde graag begeleiding bij de uitvoering van het project 'Lieveheersbeestjes' in de vlindertuin. Dat is gebeurd en het was een succes.

Kinderdagverblijf 'De bloemenkinderen' uit Eindhoven had een vraag naar natuuractiviteiten voor kinderen van 7 t/m12 jaar. Tot hun grote tevredenheid hebben we hen kunnen helpen.

Ook dit jaar hebben we geholpen tijdens de Veldhovense Schooldag van de Duurzaamheid in oktober.

Een leerkracht van groep 6 van basisschool Sint Jan Baptist uit Oerle wilde graag hulp bij de uitvoering van het project 'Reuzen en dwergen'. Die hulp gaan we in de lente van 2024 bieden.

Een leerkracht van basisschool De Meerhoef wil graag in het voorjaar van 2024 de tentoonstelling 'Klimaatverandering' lenen. Ook daarbij gaan we hulp bieden.

De omgevingsmanager van Ergon Groen Eindhoven wil graag kennismaken met de scholenwerkgroep. Ze wil praten over het bundelen van krachten en eens kijken wat we voor elkaar kunnen betekenen. Verder hebben we nog onze contacten met de Eindhovense scholen, die in 2021 en 2022 een Tiny Forest in de buurt van hun school hebben gekregen.

Marian Kessler (coördinator), Jaco van den Broek, Etje Hendriks, Eugenie Versteegen en Frans van den Berg

Tentoonstelling

In 2023 heeft de tentoonstelling 'De eik: bo(o)mvul energie' helaas geen basisschoolgroepen getrokken. Na het opruimen van de tentoonstelling hebben we daarom de balans opgemaakt. Vanaf schooljaar 2019/2020 zijn er maar een kleine 150 leerlingen op bezoek geweest bij de diverse tentoonstellingen. Blijkbaar is de interesse, die vóór de coronacrisis al aan het tanende was, niet terug gekomen, laat staan toegenomen. We zien dat scholen een inhaalslag te maken hebben op het gebied van lezen, schrijven en rekenen en heel weinig tijd overhouden voor andere zaken. Tevens worden ze overspoeld met allerlei initiatieven en is het moeilijk een keuze te maken. Hoewel je zou zeggen dat natuur super-actueel is, leidt het niet tot extra aandacht ervoor in de klas.

We hebben dan ook, na 24 jaar, in onze werkgroep besloten ermee te stoppen. Natuurlijk blijven de tentoonstellingen beschikbaar en zijn ze te leen voor eenieder die daar interesse in heeft.

We kijken terug op mooie jaren van tentoonstellingen bouwen en van het begeleiden van enthousiaste leerlingen. De resultaten liegen er niet om: gemiddeld bijna 1000 jonge bezoektjes per jaar.

We hopen dat er ooit weer een vraag komt vanuit de scholen en dan staat er zeker weer een groep IVN vrijwilligers klaar om hierin tegemoet te komen.

Periode	Titel	Kinderen	Begeleiders	Totaal
2013 - 2014	De beek: natuurverbinder	712	172	884
2014 - 2015	Over zand..., zand erover!	764	188	952
2015 - 2016	De Eik: bo(o)mvul leven	676	122	798
2016 - 2017	Klimaatverandering: wat doe JIJ eraan?	716	87	803
2017 - 2018	Winter: blijven of niet?	318	37	355
2018 - 2019	de Beek: natuurverbinder	411	57	468
2019 - 2020	Over zand..., zand erover!	82	9	91
2020 - 2021	Klimaatverandering: wat doe JIJ eraan?	0	0	0

2021 - 2022	Klimaatverandering: wat doe JIJ eraan?	363	18	381
2022 - 2023	De eik: bo(o)mvul leven	44	3	47

Aantallen bezoekers aan de diverse tentoonstellingen gedurende de laatste 10 jaar

Etje Hendrikx (coördinator), Lucy Géhéniau, Ans de Zeeuw, Mieke van den Hurk, Agnes Kok en Els Bartels (gastlid)

Kinderdoe

We startten 2023 heel ssssstil! Op laarzentenen liepen de kinderen naar het hutje, en wie lag daar lekker onder zijn rode dekentje? Kikker uit het prentenboek! Iedereen keek z'n ogen uit bij Haas (die door veel grote mensen trouwens Konijn werd genoemd). We aten een vegasoepje van Varkentje om weer lekker warm te worden en dat smaakte keilekker na een pindaketting rijgen van honderdduizend pinda's lang, mét tien koude vingers!

In het voorjaar hadden we een echte -opgezette- bever op bezoek. Wat is 1m30 dan groot zeg! Het was met staart precies de lengte van de kinderen die vandaag kwamen beveren; sommigen waren wel wat langer, anderen waren weer korter, maar die hadden dan ook geen staart! We knaagden (op zoethoutjes) en zaagden, reden met de kruiwagen en bouwden een echte beverburcht... vakwerk! Alle kinderen gingen naar huis met een vlag voor bovenop hun beverburcht thuis!

In de zomer tingelde en tangelde 't waterorgel aan de Dommel de hele dag door, wat een prachtige 'water-music', het zwanenmeer is er niks bij! Heel veel kinderen hingen de zwembroeken-was op voor Pad en de vlonder was af en toe te klein voor alle schepnettertjes (circa 138) die het heempark bezochten! Met een beetje passen en meten konden we allemaal genieten van de jonge salamandertjes, bootsmannetjes en weten we nu ook dat alle libellenkinderen onder water leven!

Muziek maken op een waterorgel, wat een belevenis!

Een lieve zonovergoten Vleertje Muisdag organiseerden we in de herfst. Heel veel kinderen schreven een winterslaapliedje voor Vleertje Muis. En werd 'Oh dennenboom' gezongen, want als het kerst is, slapen alle vleermuizen en kunnen ze nooit kerstliedjes horen! Er werd ook nog een adembenemend liedje voor Vleertje gezongen over een krokodil, door zo'n jongetje die dan van zijn ene been naar z'n andere been wiebelt tijdens het zingen. Eén

liedje was het allerliefst. Dat moest je fluisteren. Speciaal voor de Grootoorvleermuizen denken we, want die hebben zulke grote oren dat ze ook fluisterliedjes kunnen horen!

We konden de grote oren van een Grootoorvleermuis en hoe-klein-is een Gewone dwergvleermuis laten zien; want ze waren beide opgezet aanwezig op de snuffeltafel! Oefenen om met de zaklamp de vleermuiskasten te controleren, echolocatie hoe werkt dat. Op een prachtig plekje in het vogelbos hingen 4 (door Caroline gehaakte) slaapzakjes van het winterslaapfeestje van Vleertje Muis met Vleertje en z'n vriendjes... Caroline wilde ze graag terug, maar we durven ze nu echt niet meer wakker te maken.

Onverminderd enthousiast is onze vrijwilligerswerkgroep die buitelt door natuur en prentenboeken en die bestaat uit:

Petra van Leeuwen (coördinator), Jeanne, Harrie, Elly, Jacqueline, Inge, Hendra, Kees, Riet, Ger, Trudie, Barbara, Ankie, Caroline, Monique, Marian en Leonne
Extra begeleiding-hulp kregen we dit jaar van Richt, Christianne en Conny

Kinderfeestjes

In 2023 hebben we 6 kinderfeestjes 'gedraaid'. In totaal bereikten we zo 51 kinderen en 12 volwassenen. De leeftijd van de kinderen varieerde van 7 tot 10 jaar. Gemiddeld komen er tussen de 7 en 8 kinderen per feestje. Kosten zijn € 35,00 per feestje.

De jarige krijgt een IVN-cadeautje in de vorm van een dieren memoryspel of een zoekkaart en foldertjes van het Jeugd-IVN. Soms zien we kinderen terug bij het Jeugd-IVN.

De kinderen en ouders zijn na afloop altijd erg enthousiast. Vaak horen we terug dat ook de ouders nieuwe weetjes hebben gehoord.

De aanmeldingen komen binnen via ons secretariaat of via Gasterij 't Dorpsgenot in Zandoerle. Met hen hebben we afspraken gemaakt over de taakverdeling: zij verzorgen de catering in overleg met de ouders en wij bieden een educatief programma in de natuur rondom de gasterij van 2 uur. Bij slecht weer kunnen we uitwijken naar de gasterij en hebben we een binnenprogramma (uilenballen pluizen, een speurtocht binnen, een spel).

De feestjes zijn niet in het weekend: favoriete dagen zijn woensdagmiddag en vrijdagmiddag.

Etje Hendrikx (coördinator), Lucy Géhéniau en Agnes Kok

Publiek en Publiciteit

De werkgroep verzorgt de PR van de vereniging, het verenigingsblad "Praatkruid", de coördinatie en organisatie van de (meeste) publieksactiviteiten en de publiciteit daarvan. Ze onderhoudt de website, de Facebookpagina en de nieuwsbrief van de afdeling en schrijft artikeltjes voor een twee-wekelijkse natuurrubriek in het Veldhovens Weekblad en Groot Eindhoven.

Publieksactiviteiten

Er werden 52 excursies (wandelingen) georganiseerd voor groepen, waarvan 27 opgenomen in de jaarplanning en 25 op aanvraag. Daaraan namen in totaal ruim 1200 wandelaars deel, voornamelijk volwassenen. De meeste excursies gingen naar natuurgebieden in ons werkgebied, maar vaak ook naar parken en groene terreinen van grote (zorg)organisaties.

Wandeling door de nieuwe, duurzame wijk Huysackers

Gerard Lijten (coördinator), Wil Dijkhuizen, Rien de Schipper, Martien van de Ven, Trudie Ruiten, Wil Dijkhuizen, Tineke Lous, Peter Buijsman, Erik Jan Lous, Claudia Stoldt, Cees van der Leeuw, Anita Liebrechts, Els van der Voort, Etje Hendrikx, Agnes Kok, Jos de Bruijn, Wil Janssen, Jannie Landa, Femke Soontiëns, Adrie Jüngst, Peter van den Berk, Eugenie Versteegen, Lucy Géhéniau, Leny Westeijn, Jolanda Dekkers, Frans van den Berg, Heine van Maar, Annemieke Renders en Ger de Werdt

Electronische media

Publiciteit via internet, social media en e-mail werd weer actueel gehouden via onze website (www.ivn.nl/vey), de nieuwsbrief en Facebook (www.facebook.com/IVN040). Als onderdeel van de landelijke IVN-website is er veel werk worden gestoken in de overgang naar een nieuw CMS-platform (van Drupal naar WordPress), zowel vanwege een compleet nieuwe indeling, het overzetten van tekst en foto's, aanvullen van informatieve pagina's als het aanleren van de nieuwe werkwijze. Op 30 januari is de nieuwe website uiteindelijk "live" gegaan.

Onderdeel van de vernieuwing is de integratie van de IVN-routes, inclusief de lancering van een nieuwe app. Dit belangrijk en wezenlijk onderdeel wordt nu volledig afgedekt in de werkgroep Wandel- en fietsroutes.

Gerard Lijten, Rien de Schipper, Tineke Lous en Patricia van Casteren

Praatkruid

Het Praatkruid wordt in het programma Editoo gemaakt. Ook dit jaar zijn er weer vier edities verschenen, maar het blijft lastig om deze telkens gevuld te krijgen met bijdragen vanuit de werkgroepen en individuele leden. Sinds we hebben gekozen voor een "full-color" uitgave is het wel aantrekkelijker geworden om foto's aan te leveren; die komen nu veel beter tot hun recht.

Etje Hendrikx (coördinator), Marian Kessler en Gerard Lijten

Natuurrubriek

In 2023 zijn weer 19 natuur gerelateerde artikelen van een halve pagina gepubliceerd in het Veldhovens weekblad. Daarnaast verschenen er 18 in Groot Eindhoven, waaronder inbegrepen 5 bijdragen onder de titel: 'De Groene Kijk'. De teksten in Veldhovens weekblad

en Groot Eindhoven komen in hoge mate overeen. Alle bijdragen zijn na te lezen op de website van IVN-VEV.

Rien de Schipper (coördinator) en Marian Kesseler

Cursussen en lezingen

Cursus Natuur in de Kempen

Deze regionale cursus is weer aangeboden door de 5 samenwerkende afdelingen Bergeijk-Eersel, Cranendonck, Kempenland-West, Valkenswaard-Waalre en Veldhoven Eindhoven Vessem. Er deden 34 mensen aan mee die allen een bewijs van deelname hebben ontvangen. De cursus omvatte 6 avonden theorie en 6 buitenexcursies. Op het einde van 2023 is weer gestart met de voorbereiding van een cursus in 2024. Er is veel belangstelling voor.

Een docent geeft uitleg tijdens één van de excursies

De achtergronden van de deelnemers zijn heel verschillend, maar ieder gaf aan er veel van geleerd te hebben. "Ik kan nu zeker tijdens wandelingen met vrienden of familie meer vertellen over de natuur". Er zijn ook altijd wat mensen die door deze cursus actiever worden in één van de IVN-afdelingen. De onderwerpen die aan bod kwamen, waren beekdalen, vogels, heidelandschap, insecten, bomen en bossen, herfstverschijnselen, wilde planten en de invloed van cultuur op ons landschap.

Lezing over libellen en een lezing over wilde bijen

Deze beide lezingen zijn goed bezocht. De benadering van de gastdocenten ging onder andere over de invloed van de omgeving op de soorten, zoals de invloed van aanpassingen van de beken op de libellen. Door verslagen van de lezingen in Praatkruid te zetten krijgen ook degenen die niet in staat zijn de lezingen te volgen toch interessante informatie. Naast het eigen aanbod van het IVN wijzen we onze leden ook op interessante bijeenkomsten van andere organisaties zoals van de KNNV en het Groencafé Eindhoven.

Jannie Landa (coördinator), Claudia Stoldt, Etje Hendriks en Gerard Lijten

Wandel- en fietsroutes

De werkgroep Wandel- en Fietsroutes groep voert 3 activiteiten uit:

1. Onderhoud van het wandelknooppuntnetwerk in de gemeente Eindhoven
2. Onderhoud van een aantal wandel en fietsroutes die door IVN-VEV zijn gemaakt in het werkgebied

3. Aanmaak en bijhouden van wandel- en fietsroutes in de IVN-route app

Werk aan het netwerk

Gedurende het jaar zijn er weer twee algemene controlerondes uitgevoerd door de in totaal 10 controleurs. Tijdens de controle worden kleine werkzaamheden, zoals het vervangen van verbleekte stickers uitgevoerd. Op de vacature die Kees heeft achtergelaten komt in 2024 Maria van Rooijen. Zij is al ingeleerd door Els.

Rien de Schipper (coördinator), Bob Groeneveld, Martien van de Ven, Maurice Jansen, Els van der Voort, Jan Koning, Eugenie Verstegen, Jacqueline van Heek, Ad van Dorst en Erik Jan Lous

Lokale wandel en fietsroutes

In de loop van het jaar is het palet van wandel en fietsroutes, zoals dat sedert jaar en dag op de website vermeld stond, aan een controle onderworpen.

Up-to-date zijn de wandelroutes: Ommetje Molenvelden, Molenvelden, Toterfout-Halfmijl, Sprankelsche bossen. Nog nagelopen moeten worden Grootmeer en Ommetje Grootmeer, Natuurpad Knegsel en Oerlesche Bossen.

De fietsroutes Monumenten in 't Groen en Biodiversiteit zijn ook op orde. Ze staan nu ook allemaal in de vernieuwde app van IVN (zie onder).

Rien de Schipper

Route app + vernieuwing

In de loop van het jaar zijn de wandeltips zoals die zijn gepubliceerd in Praatkruid als route opgenomen in de IVN app. De tekst van Heine van Maar is puntig samengevat en aan een aantal waypoints per route gekoppeld. Ze staan nu ook op de site onder het kopje 'Wandeltips van Heine'.

Ook het aantal fietsroutes is uitgebreid met fietsroutes die de omgeving naar alle kanten verkennen.

Wandelen (17 routes)	Fietsen (8 routes)	Wandeltips van Heine (10 routes)
Aanshotse Beemden	Eindhoven West West	Achtereinds laag en Groote Heide
Eindhoven Lichtstad	Monumenten in 't groen	Collse Zeggen
Groen Eindhoven	Groen Eindhoven	Dommel en Klotputten
Park Meerland	Zalig Fietsen	Dommel en Park
Sprankelsche Bossen	Biodiversiteit Fietsroute	Dommel Soeterbeek
Toterfout Halfmijl	Eindhoven Noord Noord	Geelders
TUe Natuurwandeling	Eindhoven Oost Oost	Gijzenrooi
Vlasroot en Dommel	Eindhoven Zuid Zuid	Herbertusbossen
Grote Beek De Tuin		Scheeken Driestein
Groen Eindhoven		Scheeken Edelherten
Grote Beek de Weide		
Klotputten		
Molenvelden		
Natuurwandelpad Grootmeer		
Natuurwandelpad Knegsel		
Oerlesche Bossen		
Ommetje Molenvelden		

Aanschotse Beemden

3,6 KM

Eindhoven ★★★★★ (4)

Een wandeling voor iedereen die van de natuur houdt. Dicht bij de stad en toch er helemaal uit. Wandel 3,5km door een oud landschap met nieuwe elementen. De Aanschotse Beemden zijn een levende herinnering aan een historie van honderden jaren en fungeren daarbij ook als recreatief park voor omwonenden en liefhebbers van groen en natuur.

Multifunctioneel groen

Dit was de bedoeling van de gemeente toen het gebied in 2001 de functie "Multifunctioneel groen" kreeg. Dat wil zeggen dat een balans wordt gezocht tussen landschappelijk en ecologisch groen enerzijds en recreatief gebruik anderzijds. Doel is het in contact brengen van de stedeling met het landschap om rust te brengen als tegenwicht tegen de drukte van de stad.

Als het erg nat is wandelt u de winterroute.

Navigatie en kaart

In de loop van het najaar kunt u voor deze wandeling gebruik maken van de IVN route app. Als u liever op eigen middelen navigeert, kunt u de kaart uit Google Maps gebruiken. De gegevens zijn te downloaden op de computer als kml-file, eventueel voor uw eigen navigatie app.

Een screenshot van een wandelroute

De IVN app is vernieuwd. Dit heeft in het algemeen voor de afdelingen in den lande extreem veel werk opgeleverd. Doordat de moeilijkheid van een route app gigantisch onderschat is, is de overgang uiterst moeizaam geweest en voldoet de nieuwe app op vele punten nog niet aan de verwachtingen. Wandelaars hebben er de facto niet veel aan. Vandaar dat er gekozen is om voor alle routes ook een Google Maps kaartje en/of een routebeschrijving met kaartje op de site te zetten.

Rien de Schipper

Landschap en Milieu

De werkgroep volgt de ontwikkelingen op het gebied van planologie die direct of indirect effect hebben op de lokale leefomgeving. Om vervolgens ook invloed op de plannen te kunnen uitoefenen wordt, zo mogelijk, zitting genomen in commissies, klankbordgroepen en andere overlegorganen. In andere gevallen wordt gebruik gemaakt van inspraakmogelijkheden zoals het indienen van zienswijzen en, in het uiterste geval, het instellen van een beroep.

Om verschillende redenen staat de samenhang binnen de werkgroep al een tijd op een laag pitje. Daarom wordt zij, op ad-hoc basis, bijgestaan door het bestuur en leden van andere werkgroepen.

Onze betrokkenheid in 2023 bestond uit:

- Structureel (3-maandelijks) overleg met de gemeente Veldhoven op ambtelijk niveau zonder formele agenda. Alle "groene" onderwerpen worden besproken. We proberen met name onze educatieve rol in te zetten.
- Vertegenwoordiging in het Trefpunt Groen Eindhoven en het Centraal Milieu Overleg om contact te houden en invloed uit te oefenen op het groenbeleid van de gemeente Eindhoven.

Gerard Lijten en Jos de Bruijn (coördinatoren), Heine van Maar

Vlindertuin

Het was een jaar met afwisselend warm en droog weer. In de maand juni tropisch heet, verschillende dagen boven de 30 graden. In augustus weer veel regen maar in september weer tropisch heet. Oktober was de natste maand ooit gemeten. Het was een slecht

vlinderjaar met wat koolwitjes, een verdwaalde dagpauwoog. Wel zagen we nog een kolibrieflinder in de tuin.

Een beknopt overzicht

- Het tuinseizoen 2023 zijn we gestart op 9 januari met een lunch.
- Een tegenvaller, heel jammer, op zondag 9 juli met de open dag van de vlindertuin met maar 15 bezoekers. Oorzaak: de slechte weersvoorspelling, veel wind en regen. Op dezelfde dag open dag bij de Bijenberkt. Wij stonden daar ook met een kraam van het IVN.
- Op 8 juni hebben we een excursie verzorgd in de tuin voor 10 dames van EVA (Educatie voor Anderstaligen).
- Onze vaste bezoeker op maandagmorgen, Annie Eliens, had ons bij haar thuis uitgenodigd. Gezellig koffie gedronken bij haar in de tuin.
- Nachtvlindernacht, vrijdag 15 september bij de Bijenberkt in Oerle. Bezoek van 16 volwassenen en 2 kinderen. Een 13-tal verschillende nachtvlinders gezien waaronder veel buxusmotten.
- De opslag voor de tuinafval is vervangen door hardhout, het kan er nu jaren tegen. Ook hebben we een opslag voor de bladeren gemaakt, zodat we onze eigen compost kunnen maken.

De nieuwe bak voor tuinafval in de maak

- Een boek gekocht over solitaire bijen, schrijver Pieter van Breugel.
- Met de storm in november is het informatiebord "Steen eruit, plant erin" omgewaaid. De palen moeten vervangen worden.
- We hebben in Waalre bij het IVN de stronkentrekker geleend om wat stronken makkelijker uit de grond te krijgen. José en Yvonne hebben het afgelopen jaar een cursus gevolgd om met de stronkentrekker te mogen werken.
- Om te zorgen dat de vijver voldoende water blijft houden, hebben we een buis gekoppeld aan de regenpijp van het gebouw.
- Aan de gemeentemedewerker Tom van Mol en een collega, voorlichting gegeven voor het aanleggen van een vlindertuin in de wijk Huijsackers.

Dit jaar hebben we drie nieuwe leden erbij gekregen: Jan van Schaijk, Leny Westeijn en Raymond Ritzen. Op dit moment zijn wij met voldoende mensen, 16 personen. Als er nog mensen graag in de tuin willen werken komen ze op de wachtlijst.

José van Lieshout (coördinator), Joke Verhallen, Lucy Géhéniau, Lia Verhagen, Harrie Kessler, Paul Olijslagers, Thea den Otter, Ria Piek, Francien Somers, Sonja Schmidt, Cees van der Leeuw, Tine Langerak, Yvonne Kramer, Jan van Schaijk, Raymond Ritzen en Leny Westeijn

Kleine Landschapselementen

In januari 2023 zijn we gestart met 26 leden. In de loop van dit jaar zijn er 3 personen bij gekomen, 1 vrouw en 2 mannen.

Overzicht werkzaamheden per opdrachtgever

Brabants Landschap

- In het voorjaar zijn 5 dagdelen gewerkt in de Spekdonken, zowel met wilgen knotten als hakhout beheer.

Gemeente Veldhoven

- In het voorjaar 2 dagdelen voor aanplanten van jonge boompjes en struiken in de nieuwe woonwijk in Oerle. Tevens 10 dagdelen besteed aan het verwijderen van Amerikaanse eikenopslag aan de Turfweg.
- Als zomerwerk in 8 dagdelen de 31 grafheuvels gemaaid.
- In het najaar konden we gelukkig wel werken op het hogergelegen gebied bij Toterfout. Daar ook Amerikaanse eikenopslag verwijderd uit een Larix-aanplant, 10 dagdelen.

Natuurmonumenten

- Samen weer de Natuurwerkdag georganiseerd; opkomst 16 KLE leden en 15 gasten.
- Verder (slechts) 5 dagdelen kunnen werken in de Dommelbeemden; door de vele regen was later het zandpad kapot gereden en voor onze aanhanger onbereikbaar.

Rijksdienst Cultureel Erfgoed

- Op 17 juni hebben we met 4 leden meegewerkt aan de Archeologiedag bij de grafheuvels aan het Huismeer te Knegsel.

Een beeld van de Archeologiedag in Knegsel

Het uitstapje was dit jaar naar het EDAH museum in Helmond.

Thea den Otter, Frans Boks en Gerard Hofmans (coördinatoren), Cor Bakker, Johan Couwenberg, Mathijs van Dooren, Wim van Dooren, Ad van Dorst, Martijn Flikweert, Bob Groeneveld, Birgit van Hal, Ad van den Heuvel, Yvonne Kramer, Henk de Laat, Tine Langerak, Cor van Leeuwen, Steven Luitjens, Frank Meulenstein, Frans van de Pol, Corry Rave, Maria van Rooijnen, Sonja Schmidt, Frans Slegers, Jacques Smulders, Ab Stevels, Lia Verhagen, Wim Verrijp, Hans Vissers en Anneke de Voogd

Gebiedsbeschrijvingen

Vanwege diverse redenen is er in 2023 geen wezenlijke voortgang geboekt bij het uitbreiden van het aantal beschrijvingen van natuurgebieden.

Jos de Bruijn (coördinator), Jannie Landa, Gerard Lijten, Femke Soontiëns en Claudia Stoldt

Vogels

In 2023 is een uitgebreid programma uitgevoerd. Het programma bestaat sinds vele jaren uit enerzijds excursies en anderzijds het uitvoeren van een broedvogelinventarisatie. Sinds 2022 is er een derde succesvol onderdeel toegevoegd, namelijk de vogelwandelingen.

We hebben gekozen voor vogelwandelingen, die we eens per 2 weken houden in de regio. Ze zijn door de week op verschillende dagen en beslaan maar 3 uur in tijd. Ze voldoen in een behoefte. Nieuwkomers met nog weinig kennis nemen deel en blijven terugkomen. Al lerend vergroot zo hun enthousiasme. Vaak zijn we met ongeveer 7 deelnemers.

De excursies kun je verdelen in dagexcursies die verder weg zijn of halve dag excursies, waarbij we rond 14 uur stoppen. Een greep uit de doelen: de Biesbosch, Zeeland, verschillende plekken in Zuid-Limburg, Kraaijenbergse plassen bij Grave, Ameide aan de Lek, Bossche Broek, Callantsoog in Noord-Holland en ook Tholen in Zeeland voor een grote variatie aan steltlopers. In mei genoten we van een lang weekend in het Lauwersmeer, met 8 deelnemers en aan vogels o.a. grauwe kiekendieven en veel steltlopers aan de Waddenkust. Voor degenen die wat langer van huis weg kunnen, bleek zuid Zweden een mooi doel voor een week in september, met 6 deelnemers. We zagen er ongekend veel roofvogels.

Speuren naar roofvogels op trek in Falsterbo, Zweden

Voor de jaarlijkse broedvogelinventarisatie was er contact met Brabants Landschap. Deze organisatie heeft geen middelen om zelf regelmatig inventarisaties uit te kunnen voeren, en is dus blij met vrijwilligers. We hebben in overleg de Herbertusbossen achter kasteel Heeze

grondig onderzocht. IVN Heeze-Leende heeft een kleinere vogelgroep, waar we mee hebben samengewerkt. Resultaat is een rapport dat aan Brabants Landschap werd aangeboden. In deze bossen blijken maar liefst 75 verschillende soorten broedvogels voor te komen. We hebben er met ongeveer 20 leden van onze werkgroep veel telplezier aan beleefd.

Verder namen leden van de vogelgroep deel aan de wespdiëtfelling Leenderbos en de PTT wintertelling op de Buikheide. De coördinator van de werkgroep onderhoudt contacten met Natuurmonumenten, de gemeenten Eindhoven en Veldhoven, Brabants Landschap, andere IVN vogelwerkgroepen en VWG de Kempen.

Eens per jaar houden we een gemeenschappelijke avond waar we de resultaten met elkaar delen en het programma voor het volgende jaar bespreken.

Geen tijd voor een winterstop: PTT telling Buikheide

We functioneren in Veldhoven als een laagdrempelige vogelgroep, waar iedereen, met en zonder kennis bij kan aansluiten.

Het aantal verschillende deelnemers aan excursies en inventarisaties bedraagt dit jaar in totaal ongeveer 30, zie onderstaande lijst. Per excursie is het aantal deelnemers gemiddeld 8, bij het inventariseren in 3 groepen ongeveer 3 keer 4 deelnemers. Het betreft 10 excursies, 25 vogelwandelingen, 2 vogelreizen en ongeveer 10 inventarisatierondes met 3 groepen.

Heine van Maar (coördinator), Henk van Berchum, Jos de Bruijn, Peter Buijsman, Mado Dalsem, Martin van Dam, Wil Dijkhuizen, Elly Fuchs, Jacqueline van Heek, Gerben Helmes, Corien van den Heuvel, Peter Janssen, Theo Kampshof, Jan Koopsen, Tine Langerak, Gerard Lijten, Richt Nicolai, Laura Noordam, Jan-Karel op de Coul, Lambert Prüst, Hans Reitsma, Erwin Rijkers, Martijn Rijkers, Leonhard Schrofer, Frans Slegers, Marjo Slipebeek, Anne-Marie Stoop, Els van der Voort, Joost Vullings en Ans de Zeeuw

Planten

In het jaar 2023 zijn er 17 activiteiten/wandelingen uitgevoerd. De volgende gebieden zijn bezocht en onderzocht: Park Meerland, Sprankelse bossen, Klotputten, De Plateaux, Loondermolenpad, Landgoed De Baest, Genneper parken. Deze gebieden zijn om de beurt voorbereid en begeleid door een van de werkgroepleden. Zoals elk jaar, is de publiekswandeling paddenstoelen mee voorbereid. In de winter is er door Wim van der Ven (KNNV) het vervolg van de cursus plantenfamilies gegeven.

De daguitstap in het voorjaar was naar het dal van de Hohn (Kelmis/La Calamine, België). Het Hohndal is één van de allerrijkste botanische reservaten in de verre omgeving. La Calamine was een mijnstadje waar zinkerts verwerkt werd en dat is terug te zien aan de bijzondere zinkflora met o.a. zinklepelblad, zinkviooltje, vingerzegge, bosgeelster, zwartblauwe rapunzel, zinkboerenkers.

Op de Lustrumdag, in Park Meerland, heeft de plantenwerkgroep de middagactiviteit plantendeterminatie georganiseerd.

Ook dit jaar zijn we in bijzondere gebieden rondgeleid door gidsen/experts buiten de plantenwerkgroep.

- De tuin /arboretum Veldhoven is collectiehouder van Styrax- familie. Middenin de bloesem zijn we rondgeleid door ons nieuwste lid Lea Seuntjens en haar man Walter.
- De Wijstgronden (Maashorst, Uden) met gids Lies door dit bijzondere natte gebied gelopen en daarbij verschillende wilde orchideeën in bloei gezien. Plantenmensen letten ook op insecten en zo de hoornaarvlinder gezien.
- Inventarisatie Grootgoor op verzoek van Waterschap de Dommel. Onder leiding en uitleg over het gebied met Iris van der Laan. Dwars door het drassig gebied met veel vallen en opstaan, op zoek naar gagel, varens, grassen en zeggen.
- Domein de Hurken in Waalre (stichting Natuurbrug Warmbeek). Door de eigenaar Walter van de Pas rondgeleid en uitleg a.d.h.v. van wild/nachtcamera over o.a. de bever, ijsvogel en wilde zwijnen.

Tussen de orchideeën in de Wijstgronden

Van de meeste wandelingen is een verslag gemaakt dat in het Praatkruid terug te vinden is. Tijdens de wandelingen worden alle planten die we tegenkomen gedetermineerd en thuis worden de inventarisatielijsten (Nederlandse en wetenschappelijke naam) uitgewerkt. De waarnemingen worden doorgegeven aan FLORON en de NDFF Verspreidingsatlas. De activiteiten van de plantenwerkgroep worden aangekondigd in de maandelijkse nieuwsbrief, zodat ook andere IVN-leden kunnen kennismaken en aansluiten..

Eugenie Verstegen (coördinator), Frans van den Berg, Will Colsters, Ad van Dorst, Mieke van den Hurk, Harrie Kessler, Marian Kessler, Agnes Kok, Veronique Mogendorff, Lea Seuntjens, Frans Slegers, Wim van der Ven, Lia Verhagen, Joke Verhallen

Water

Dit jaar begonnen met het gebruikelijke poelenrondje, waarbij 5 nieuwe poelen langs de Beekloop bij Westerhoven werden bezocht, ter voorbereiding van het monitoren. In de periode van april tot en met juni zijn we bijna wekelijks op pad geweest om voor Natuurmonumenten 15 poelen te inventariseren, op salamanders en ander waterleven, oeverplanten en insecten. Dit gebeurde bij Westerhoven, Borkel en Schaft en de Malpie. De Alpenwater-, kleine water- en kamsalamanders zijn ook nu weer waargenomen.

Een val voor amfibieën wordt uitgezet in een poel

Door onze jarenlange ervaring met inventarisatie van kamsalamanders, werden we in het voorjaar door het RAVON gevraagd een drietal poelen bij de Achterste Brug, meerdere jaren achter elkaar te gaan monitoren. Het betreft een meerjarig, landelijk onderzoek naar het voorkomen van de kamsalamander in Nederland. Hiervoor worden door het hele land eenzelfde protocol en kleine amfibievallen gebruikt.

Vanaf half juli tot eind oktober hebben we getracht de monitoring van de beekprik op 6 vaste punten te doen. Helaas hebben niet alle monitoringen kunnen plaats vinden i.v.m. de grote hoeveelheid neerslag en daardoor de hoge waterstand in de beken. Naast beekprikken en vissen werden ook hier planten en insecten geïnteriseerd. Deze laatste twee zijn direct op waarneming.nl ingevoerd. Beekprikken en vissen werden ingevoerd via de website van het RAVON.

Naast het doorgeven aan www.waarneming.nl is er ook een uitgebreid verslag naar Natuurmonumenten, het RAVON en Waterschap De Dommel gestuurd. Verder is er weer regelmatig overleg geweest met het RAVON, Natuurmonumenten en ook het Waterschap (i.v.m. beekherstel werkzaamheden). Enkele leden bezochten ook de RAVON-dag en de vrijwilligersdag van Natuurmonumenten.

In juni werden we door het RAVON verrast met voor ieder lid van de werkgroep de nieuwe 'Fotoveldgids amfibieën', zeer waardevol bij het inventariseren en een stukje waardering voor ons werk. Nog meer waardering was er op de RAVON-dag, waar Tineke onverwacht de Lendersprijs 2023 kreeg. Deze jaarlijkse prijs wordt uitgereikt aan mensen of werkgroepen die een grote bijdrage hebben geleverd aan de bescherming van reptielen, amfibieën en/of vissen. Het ontvangen van deze prijs, is ook zeker waardering voor de hele werkgroep, want zonder de inzet van alle leden van de werkgroep, had het werk nooit kunnen gebeuren.

Verder was er een bezoek aan het voedselbos in Vessem en werd er weer een slootjesdag georganiseerd.

Plannen voor 2024:

- Poelen inventariseren op salamanders voor Natuurmonumenten
- Poelen voor Landelijk kamsalamander RAVON project
- Beekprikmonitoring voor het RAVON
- DNA kikker onderzoek RAVON en Naturalis
- Landelijke slootjesdag IVN
- Voedselbos in Vessem inventariseren

In totaal zijn we toch nog 506 uur aan het werk geweest. 300 uur voor Natuurmonumenten, 193 uur voor het Ravon en 9 uur slootjesdag en Voedselbos 4 uur

Tineke Lous (coördinator), John Bons, Gerry Dorrestein, Lucy Géhéniau, Etje Hendriks, Harrie Kessler, Agnes Kok, Cees van der Leeuw, Tineke Lous, Victor Merison, Sonja Schmidt

Vleermuizen

Sinds het overlijden van Dré Verhagen staan de activiteiten van de werkgroep op een laag pitje. In juni werd een avondexcursie verzorgd over nachtzwaluwen en vleermuizen op de Oirschotse heide.

Gerard Lijten (coördinator) en Martien van de Ven

Insecten

In 2023 hebben we geen inventarisatie project gehad voor onze groep. Hierdoor zijn we niet wekelijks samen gaan inventariseren. Daarnaast zat het weer in 2023 absoluut niet mee. Voor het inventariseren van insecten in de natuur hebben we droog, windstil, licht of onbewolkt weer met een temperatuur van meer dan 19 °C nodig. Volgens het KNMI viel in de lente de meeste neerslag in Eindhoven, 275 mm (normaal 149 mm)!

Kolibrievlinder aanwezig in de Jo van Dun vlindertuin

We hebben in 2023 als werkgroep ondersteuning gegeven aan de Nationale Bijentelling met de IVN-jeugd op zaterdag 22 april in de IVN-VEV tuin met 16 kinderen. Op het IVN lustrum

feest op zaterdag 7 oktober in Park Meerveldhoven hebben we geholpen met het determineren van bodemdiertjes.

Etje heeft in 2023 twee lezingen georganiseerd. Eén over libellen op 14 februari door Mark Scheepens van Waterschap De Dommel. En een lezing op 11 april 2023 over wilde bijen door Pieter van Breugel. Zowel Mark als Pieter waren boeiende vertellers en gebruikte mooie foto's. Deze avonden waren zeer informatief. Het totaal aantal uren wat de werkgroep leden besteed hebben aan ondersteuning was 30 uur.

Wil Janssen (coördinator), Etje Hendriks, Ludy Aarts, Lucy Géhéniau en Riekje van de Ven

Documentatiecentrum

Evenals de voorgaande jaren heeft de werkgroep de bibliotheek gecontroleerd op de aanwezigheid van de in ons bestand opgenomen boeken. Verder hebben we een aantal nieuwe boeken, werkstukken en andere documenten in de bibliotheek opgenomen.

De “boekenwormen” aan het werk

Boeken met een groene punt op de rug mogen niet meegenomen worden. Wil je een boek lenen, vul dan de uitleenlijst in.

Harrie Kessler (coördinator) en Cees van der Leeuw

D'n Aard

Tijdens de jaarvergadering zijn de leden akkoord gegaan met het voorstel om te investeren in airco's voor het verwarmen van de meest gebruikte lokalen. In juni zijn er 5 airco's geïnstalleerd, 2 grotere in de Jan van de Werffzaal en één kleinere in de Haagwinde, Kerkuil en hal. Daarvoor was ook een aanpassing nodig van de elektrische installatie; aanleg van leidingwerk naar de buitenunits op het dak en het vernieuwen/uitbreiden van de groepenkast. De bestaande, gasgestookte, CV blijft in gebruik om een basistemperatuur van 10 °C te handhaven wanneer er niemand in het gebouw is.

De eerste ervaringen met de nieuwe verwarmingsmethode zijn positief; het opwarmen naar een comfortabele temperatuur gaat veel sneller en de “vrees” voor (over)last van geluid en luchtstromingen blijken erg mee te vallen. Wat betreft de beoogde besparingen op onze CO₂-uitstoot en energiekosten, het is nog te vroeg om daar cijfers over te presenteren. Daartoe

worden gegevens t.a.v. gasverbruik en electra-opwekking en -verbruik nu wel wekelijks verzameld en t.z.t. geanalyseerd.

Enkele buitenunits van de airco's en zonnepanelen op het dak

Gerard Lijten (coördinator a.i.), Cees van der Leeuw en Ad van Dorst

Ledenactiviteiten

Ook in 2023 was er geen IVN-weekend. De onmogelijkheid om nog een geschikte en beschikbare locatie te vinden was daarvoor de oorzaak. In plaats daarvan werd een dagje georganiseerd naar Den Bosch met een vaartocht over de Binnendieze en een wandeling door het Bossche Broek.

Het thema van de fototentoonstelling wordt telkens in het najaar gekozen zodat de fotografen voldoende tijd hebben om mooie plaatjes te schieten. Voor 2023 was het thema "Speling van de natuur". Er waren weer 30 inzendingen van 9 fotografen met bijzondere waarnemingen. De "mooiste" foto werd door de jury, vanuit Fotokring Riethoven, toegekend aan Johan van Zijll Langhout.

(Coördinator: vacature) José van Lieshout, Riekje van de Ven, Martien van de Ven, Erik Jan Lous en Tineke Lous

Projecten

Natuuractie(f)

Ook in 2023 zijn we met 107 mensen en 25 begeleiders gaan kappen op diverse plaatsen in Veldhoven. In totaal waren er 6 groepen, waarvan 5 van ASML en één rotaryclub. We hebben gewerkt aan de Hoogeloonsedijk, de Wintelresedijk en de Knegselweg. Het werk bestond uit het kappen van alle kleinere boompjes en struiken die te ver de weg op dreigden te groeien, overwegend Amerikaanse eik. Ook de grotere paden in het bos aan de Hoogeloonsedijk moeten opgeschoond worden, vanwege de toegankelijkheid voor de brandweer en andere hulpdiensten. Daar is in het najaar een begin mee gemaakt.

Enkele begeleiders komen van KLE en daarnaast een aantal andere leden die ervaring ermee hebben. We kunnen gelukkig putten uit een flinke lijst, zodat we bijna alle aanvragen ook kunnen honoreren.

De gemeente Veldhoven heeft altijd genoeg leuke locaties waar we aan de slag kunnen.

Etje Hendriks en Rien de Schipper (initiatiefnemers), Gerard Hofmans, Anita Liebregts, Ab Stevels, Heine van Maar, Martien van de Ven, Steven Luitjens en Gerard Lijten

Enkele impressies van de jubileumviering in Park Meerland

IVN Veldhoven Eindhoven Vessem
Algemeen jaarverslag 2023
Eindredactie: Gerard Lijten
ivn.vev@gmail.com
www.ivn.nl/vev